

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Циклова комісія
образотворчого мистецтва та дизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

“ 10 ” *вересня* 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ
ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВУ

галузі знань 0202 Мистецтво
спеціальності 5.02020501 «Образотворче мистецтво»
(освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст»)

Київ – 2014 рік

Робоча програма дисципліни «Методика навчання образотворчому мистецтву» для студентів галузі знань 0202 Мистецтво, спеціальності 5.01010201 «Образотворче мистецтво».

«27» серпня 2014 року - 25 с.

Розробник: Попович Катерина Миколаївна, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва та дизайну Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії викладачів образотворчого мистецтва та дизайну.

Протокол від. «28 » серпня 2014 року № 1

Голова циклової комісії Ладоненко М. І.

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора з навчальної роботи		(С.І. Дем'яненко)
Заступник директора з навчально-методичної роботи		(З.Л. Гейхман)

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка
Протокол від «5» вересня 2014 року № 1

« 5 » Вересня 2014 року Голова (М.В. Братко)

Зміст

Пояснювальна записка.....	5
1. Опис навчальної дисципліни.....	6
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	7
3. Програма навчальної дисципліни.....	9
4. Структура навчальної дисципліни.....	10
5. Навчально-методична карта дисципліни «Методика навчання образотворчому мистецтву».....	12
6. Теми практичних занять.....	14
7. Семінарські завдання.....	15
8. Самостійна робота.....	15
9. Індивідуальні заняття.....	16
10. Методи навчання.....	16
11. Методичне забезпечення курсу.....	17
12. Індивідуальне навчально-дослідне завдання.....	17
13. Методи контролю.....	21
14. Розподіл балів, які отримують студенти.....	22
15. Методичне забезпечення.....	24
16. Рекомендована література.....	
Базова.....	24
Допоміжна.....	24
17. Інформаційні ресурси.....	25

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Методика навчання образотворчому мистецтву» є нормативним документом Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено цикловою комісією образотворчого мистецтва та дизайну на основі освітньо-професійної програми підготовки молодших спеціалістів для спеціальності «Образотворче мистецтво» відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, вмінь та навичок, якими має оволодіти молодший спеціаліст відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, послідовність засвоєння навчального матеріалу дисципліни «Методика навчання образотворчому мистецтву», необхідне методичне забезпечення, складові та принцип навчальних досягнень студентів.

Кількість годин, що відведені навчальним планом на вивчення курсу, становить 198 год., з них: 30 год. — лекції, 30 год. — практичні, 20 год. — семінарські, 20 год. — індивідуальна робота, 10 год. — підсумковий контроль, 88 год. — самостійна робота.

По результатам вивчення дисципліни студенти складають екзамен на III курсі, залік на IV курсі.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
Кількість кредитів - 5,5	Галузь знань 0202 «Мистецтво»	Нормативна		
Модулі - 5	Спеціальність (професійне спрямування): 5.02020501 «Образотворче мистецтво»	Рік підготовки:		
Змістових модулів - 5		3-ий	4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання 2		Семестр		
Загальна кількість годин - 198		5-й	6-й	7-й
		Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,9 самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Молодший спеціаліст»	14 год.	12 год.	4 год.
		Практичні		
		14 год.	10 год.	6 год.
		Самостійна робота		
		40 год.	32 год.	16 год.
		Семінарські заняття		
		10 год.	8 год.	2 год.
		Індивідуальні завдання:		
		8 год.	6 год.	6 год.
		Модульний контроль:		
		4 год.	4 год.	2 год.
		Вид контролю:		
	іспит	залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: професійна підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних викладачів образотворчого мистецтва і загальноосвітній школі. Загальна мета конкретизується в основних завданнях:

- формування базових знань з методики образотворчого мистецтва та його викладання;
- ознайомлення з інноваційними технологіями, формами організації занять, методами, засобами навчання та виховання на уроках образотворчого мистецтва в системі загальноосвітніх шкіл;
- вивчення та аналіз навчально-методичного матеріалу вчителя образотворчого мистецтва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- соціально-естетичну сутність мистецтва;
- основні види та жанри образотворчого мистецтва, види образотворчої діяльності;
- художні техніки та матеріали, їх використання на уроках образотворчого мистецтва;
- методи, форми організації, прийоми, засоби навчання;
- завдання сучасної освіти і основні базові програми;
- термінологію та понятійний апарат навчальної дисципліни.

вміти:

- орієнтуватись в кожному з видів образотворчого мистецтва;
- працювати в різних техніках та матеріалах;
- використовувати доцільні методи, прийоми, засоби, форми організації навчання для досягнення поставлених завдань;
- складати плани-конспекти занять;
- застосовувати знання методики на практиці;
- застосовувати мистецтвознавчу термінологію в професійній діяльності;

- виготовляти наочні посібники, дидактичний матеріал для занять з образотворчого мистецтва;
- вивчати нові видання мистецької та методичної літератури, кращий педагогічний досвід в галузі художньо-естетичного виховання дітей і впроваджувати у педагогічну діяльність.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва.

Тема 1. Мистецтво як одна із форм суспільної свідомості. Жанри образотворчого мистецтва. Роль образотворчого мистецтва в естетичному вихованні школярів.

Тема 2. Мистецтво графіки. Вивчення графіки на уроках образотворчого мистецтва в школі.

Тема 3. Мистецтво живопису. Ознайомлення школярів з видами живопису на уроках малювання.

Тема 4. Скульптура та архітектура як види мистецтва. Уроки ліплення в школі.

Тема 5. Декоративно-прикладне мистецтво. Використання декоративних технік на уроках образотворчого мистецтва.

Змістовний модуль 2. Загальні поняття методики викладання образотворчого мистецтва.

Тема 6. Методи та форми організації навчально-виховного процесу на уроках образотворчого мистецтва.

Тема 7. Вивчення діючих програм з образотворчого мистецтва.

Змістовий модуль 3. Психолого-педагогічні особливості навчання школярів.

Тема 8. Особливості навчання образотворчому мистецтву дітей початкової школи.

Тема 9. Психологія особистості підлітка (5-7 класи)

Змістовий модуль 4. Методика викладання образотворчої грамоти в молодшій та середній школі.

Тема 10. Умовно-площинне зображення. Малювання предметів з натури.

Тема 11. Зображення фігури людини. Робота в об'ємі.

Тема 12. Сприймання та зображення відкритого простору.

Тема 13. Сприймання кольорів та робота фарбами.

Змістовий модуль 5. Організація навчально-виховного процесу школярів засобами образотворчого мистецтва.

Тема 14. Організація естетичного виховання школярів засобами образотворчого мистецтва.

Тема 15. Інноваційно-пошукова робота педагога з дітьми. Пошук і розробка освітніх інновацій в школі.

4. Структура навчальної дисципліни
II. Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом:	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
V семестр									
Модуль I									
Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва									
1.	Мистецтво як одна із форм суспільної свідомості. Жанри образотворчого мистецтва. Роль образотворчого мистецтва в естетичному вихованні школярів.			2	2				
2.	Мистецтво графіки. Вивчення графіки на уроках образотворчого мистецтва в школі.			2	2	2		6	
3.	Мистецтво живопису. Ознайомлення школярів з видами живопису на уроках малювання.			2	2	2		6	
4.	Мистецтво скульптури. Архітектура як вид мистецтва. Уроки ліплення в школі.			2	2	2	2	6	
5.	Декоративно-прикладне мистецтво. Використання декоративних технік на уроках образотворчого мистецтва.			2	2	2	2	6	
	Разом:	58	34	10	10	8	4	24	2
Модуль II									
Загальні питання методики викладання образотворчого мистецтва									
1.	Методи та форми організації навчального процесу на уроках образотворчого мистецтва.			2	2	2	2	8	
2.	Вивчення діючих програм з образотворчого мистецтва			2	2		2	8	
	Разом:	32	16	4	4	2	4	16	2
	Разом за навчальним планом на V семестр	90	50	14	14	10	8	40	4
VI семестр									

Модуль III									
Психолого-педагогічні особливості навчання школярів									
1.	Особливості навчання дітей початкової школи			2	2	2		5	
2.	Психологія особистості підлітка (5-7 класи). Стимулювання образотворчої діяльності.			2	2		2	5	
	Разом:	24	14	4	4	2	2	10	2
Модуль IV									
Змістовий модуль 4. Методика навчання образотворчій грамоті учнів в молодшій та середній школі.									
1.	Умовно-площинне зображення. Малювання предметів з натури.			2	2	2	2	6	
2.	Зображення фігури людини. Робота в об'ємі.			2	2			6	
3.	Сприймання та зображення відкритого простору.			2	2	2	2	6	
4.	Сприймання кольорів та робота фарбами.			2		2		4	
	Разом:	48	26	8	6	6	4	22	2
	Разом за навчальним планом на VI семестр	72	40	12	10	8	6	32	4
	Разом за III курс	162	90	26	24	18	14	72	8
VII семестр									
Модуль V									
Змістовий модуль 5. Організація навчально-виховного процесу школярів засобами образотворчого мистецтва									
1.	Організація естетичного виховання школярів засобами образотворчого мистецтва у позаурочний час.			2	2		2	8	
2.	Інноваційно-пошукова робота педагога з дітьми. Пошук і розробка освітніх інновацій в школі.			2	4	2	4	8	
	Разом за навчальним планом на VII семестр	36	20	4	6	2	6	16	2
	Разом за IV курс	36	20	4	6	2	6	16	2
	Всього:	198	110	30	30	20	20	88	10

5. Навчально-методична карта дисципліни «Методика навчання образотворчому мистецтву»

Разом: 198 год., лекції - 30 год., практичні заняття - 30 год., індивідуальна робота - 20 год., семінарські заняття – 20 год., самостійна робота - 88 год., підсумковий модульний контроль - 10 год.

Модулі	Модуль І					Модуль ІІ	
Назва модуля	Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва					Загальні питання методики викладання образотворчого мистецтва	
Кількість балів за мод.	149 балів					70 балів	
Лекції	1	2	3	4	5	6	7
Теми лекцій	Мистецтво як одна із форм суспільної свідомості. Жанри образотворчого мистецтва. Роль образотворчого мистецтва в естетичному вихованні школярів	Мистецтво графіки. Вивчення графіки на уроках образотворчого мистецтва в школі. (1 бал)	Мистецтво живопису. Ознайомлення школярів з видами живопису на уроках малювання. (1 бал)	Мистецтво скульптури. Архітектура як вид мистецтва. Уроки ліплення в школі. (1 бал)	Декоративно-прикладне мистецтво. Використання декоративних технік на уроках образотворчого мистецтва. (1 бал)	Методи та форми організації навчального процесу на уроках образотворчого мистецтва. (1 бал)	Вивчення діючих програм з образотворчого мистецтва (1 бал)
Теми практичних занять	Висвітлення різних видів жанру у творах образотворчого мистецтва видатних майстрів. (10 балів)	Створення композиції з використанням засобів виразності графіки (10 балів)	Аналіз живописних творів відомих художників-живописців (10 балів)	Зображення архітектурних споруд (народна архітектура) (10 балів)	Виконання композиції на оздоблення предметів побуту згідно програми ЗОЩ(10 балів)	Розробка та виготовлення роздаткового дидактичного матеріалу для школярів (10 балів)	Складання календарно-тематичного планування згідно діючих програм для 1-7 класів (10 балів)
Теми семінарських занять		Вивчення мистецтва графіки на уроках образотворчого мистецтва (10 балів)	Вивчення мистецтва живопису та живописних технік на уроках малювання. (10 балів)	Уроки ліплення в школі та зображення в об'ємі. (10 балів).	Декоративно-ужиткова діяльність школярів на уроках образотворчого мистецтва. (10 балів)	Особливості сприйняття та критерії відбору навчального матеріалу для використання на уроках образотворчого мистецтва. (10 балів)	
Самостійна робота	Підібрати репродукції творів українських художників – графіків (5 балів)		Підібрати репродукції творів українських живописців (5 балів)	Підібрати фотографії творів скульпторів, які знаходяться в Києві. (5 балів)	Види орнаменту в декоративних творах (5 балів)	Види вправ на уроках образотворчого мистецтва (5 балів)	Дослідження методичних принципів навчання послідовності і доступності. (5 балів)
Підсумковий контроль	25 балів					25 балів	

Модулі	Модуль III		Модуль IV				Модуль V	
Назва модуля	Психолого-педагогічні особливості навчання школярів		Методика навчання образотворчій грамоті учнів в молодшій та середній школі.				Організація навчально-виховного процесу школярів засобами образотворчого мистецтва.	
Кількість балів за мод.	70 балів		115 балів				81 бал	
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій	Особливості навчання образотворчому мистецтву дітей початкової школи (1 бал)	Психологія особистості підлітка (5-7 класи). Стимулювання образотворчої діяльності (1 бал)	Умовно-площинне зображення. Малювання предметів з природи. (1 бал)	Зображення фігури людини. Робота в об'ємі. (1 бал)	Сприймання та зображення відкритого простору. (1 бал)	Сприймання кольорів та робота фарбами. (1 бал)	Організація естетичного виховання школярів засобами образотворчого мистецтва (1 бал)	Інноваційно-пошукова робота педагога з дітьми. Пошук і розробка освітніх інновацій в школі. (1 бал)
Теми практичних занять	Розробка вправ з обраної теми для дітей молодшого шкільного віку (10 балів)	Розробка методичних завдань для підвищення інтересу підлітків до предмету «образотворче мистецтво». (10 балів)	Малювання предметів з природи. Лінійно-конструктивна побудова предметів (10 балів)	Зображення фігури людини. Передача пропорцій голови та тіла людини. (10 балів)	Відтворення відкритого простору з урахуванням законів перспективи. (10 балів).		Розробка та проведення екскурсії до художнього музею (10 балів)	Застосування новітніх інноваційних технологій і матеріалів у роботі з дітьми (10 балів) Проведення фрагменту уроку студентами. (10 балів)
Теми семінарських занять	Особливості розвитку здібностей творчих школярів засобами образотворчого мистецтва. (10 балів)		Зображення предметів з природи (10 балів)		Сприймання та зображення відкритого простору. (10 балів)	Сприймання кольорів та робота фарбами. (10 балів)	Організація естетичного виховання школярів у позаурочний час. (10 балів)	
Самостійна робота	Повторення матеріалу «Розвиток дітей молодшого шкільного віку з вікової психології (5 балів)	Повторення матеріалу «Розвиток дітей середнього шкільного віку з вікової психології (5 балів)	Композиція твору, розташування предметів на площині. (5 балів)	Зображення людини в русі (5 балів)	Роль лінії горизонту в пейзажній композиції. (5 балів)	Поняття колорит в живопису (5 балів)	Скласти перелік занять для гуртка з учнями 1-4 класів з образотворчого мистецтва (5 балів)	Розробка нестандартних уроків з образотворчого мистецтва в школі (5 балів)
Підсумковий контроль	25 балів		25 балів				25 балів	
ІНДЗ	Реферативне дослідження з навчальної дисципліни (30 балів)						ІНДЗ (30 балів)	
Вид контролю	Екзамен						Залік	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1.	Висвітлення різних видів жанру у творах образотворчого мистецтва видатних майстрів.	2	10
2.	Створення композиції з використанням засобів виразності графіки	2	10
3.	Аналіз живописних творів відомих художників-живописців.	2	10
4.	Зображення архітектурних споруд (народна архітектура)	2	10
5.	Виконання композиції на оздоблення предметів побуту згідно програми ЗОШ	2	10
6.	Розробка та виготовлення наочного дидактичного матеріалу для школярів	2	10
7.	Складання календарно-тематичних планів з образотворчого мистецтва для учнів молодшої та середньої школи згідно діючих програм.	2	10
8.	Розробка різноманітних вправ з курсу образотворчого мистецтва в межах однієї теми для дітей молодшого шкільного віку	2	10
9.	Методи стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів молодшої та середньої школи (розробка кросвордів, вікторин)	2	10
10.	Малювання предметів з натури. Лінійно-конструктивна побудова предметів	2	10
11.	Зображення фігури людини. Передача пропорцій голови та тіла людини.	2	10
12.	Відтворення відкритого простору з урахуванням законів перспективи.	2	10
13.	Розробка та проведення екскурсії до художнього музею (за вибором студента)	2	10
14.	Застосування новітніх інноваційних технологій і матеріалів у роботі з дітьми (кляксографія, малювання свічкою, трафарет)	2	10
15.	Проведення фрагменту уроку студентами.	2	10
Разом		30	150

7. Семінарські завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1.	Вивчення мистецтва графіки на уроках образотворчого мистецтва	2	10
2.	Вивчення мистецтва живопису та живописних технік на уроках малювання.	2	10
3.	Уроки ліплення в школі та зображення в об'ємі.	2	10
4.	Декоративно–ужиткова діяльність школярів на уроках образотворчого мистецтва.	2	10
5.	Особливості сприйняття та критерії відбору наочного матеріалу для використання на уроках образотворчого мистецтва.	2	10
6.	Особливості розвитку творчих здібностей школярів засобами образотворчого мистецтва.	2	10
7.	Зображення предметів з натури	2	10
8.	Сприйняття та зображення відкритого простору.	2	10
9.	Сприймання кольорів та робота фарбами.	2	10
10.	Організація естетичного виховання школярів у позаурочний час.	2	10
Разом		20	100

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1.	Підібрати репродукції творів українських художників – графіків.	6	5
2.	Підібрати репродукції творів українських живописців	6	5
3.	Підібрати фотографії творів скульпторів, які знаходяться в рідному місті.	6	5
4.	Види орнаменту в декоративних творах	6	5
5.	Види вправ на уроках образотворчого мистецтва	8	5
6.	Дослідження методичних принципів навчання послідовності і доступності	8	5

7.	Повторення матеріалу «Розвиток дітей молодшого шкільного віку з вікової психології»	5	5
8.	Повторення матеріалу «Розвиток дітей середнього шкільного віку з вікової психології»	5	5
9.	Композиція твору, розташування предметів на площині.	6	5
10.	Зображення людини в русі	6	5
11.	Роль лінії горизонту в пейзажній композиції.	6	5
12.	Поняття колорит в живопису	4	5
13.	Скласти перелік занять для гуртка з учнями 1-4 класів з образотворчого мистецтва.	8	5
14.	Розробка нестандартних уроків з образотворчого мистецтва в школі.	8	5
	Разом	88	70

9. Індивідуальні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Стилi архiтектурних споруд.	2
2.	Декоративнi технiки. Види орнаменту з народними мотивами.	2
3.	iнтегрованi уроки.	2
4.	Ознайомлення iз змiстом програм образотворчого мистецтва в ЗОШ.	2
5.	Методи стимулювання та мотивацiї на уроках образотворчого мистецтва в середнiй школi.	2
6.	Технiки виконання натюрморту з натури	2
7.	Закони повiтряної та лiнiйної перспективи та iх використання у зображеннi пейзажу.	2
8.	Види групової та iндивiдуальної художньої дiяльностi та органiзацiя естетичного виховання в позаурочний час.	2
9.	Ознайомлення з авторськими розробками урокiв в педагогiчних журналах.	2
10.	Новiтнi технiки та технологiї у образотворчому мистецтвi.	2
	Разом	20

9. Методи навчання

I. Методи органiзацiї та здiйснення навчально-пiзнавальної дiяльностi

1) За джерелом iнформацiї:

- *Словеснi*: лекцiя (традицiйна) iз застосуванням комп'ютерних iнформацiйних технологiй (PowerPoint – Презентацiя), пояснення, розповiдь, бесiда.

- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) **За логікою передачі і сприймання навчальної інформації**: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **За ступенем самостійності мислення**: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) **За ступенем керування навчальною діяльністю**: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: виконання індивідуальних навчальних проєктів (творчі роботи).

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) **Методи стимулювання інтересу до навчання**: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

10. Методичне забезпечення курсу

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- наочні матеріали (ілюстрації, репродукції робіт світових та вітчизняних майстрів);
- електронні презентації.

11. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: реферативне дослідження у межах навчальної програми курсу, виконане на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних занять.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел. Критерії оцінювання подано відповідно у табл. 7.1.

Критерії оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження.	4 бали
2.	Складання плану реферату.	3бали
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10 балів
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	3 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.	7 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел).	3 бали
Разом		30 балів

Орієнтовна тематика реферативних досліджень з навчальної дисципліни
«Методика навчання образотворчому мистецтву» для III курсу

1. Методика навчання учнів виконувати пейзаж в різних техніках образотворчого мистецтва в молодшій школі.
2. Методика навчання учнів виконувати портрет на уроках образотворчого мистецтва в середній школі.
3. Методика навчання учнів технології виконання натюрморту на уроках образотворчого мистецтва в середній школі.
4. Особливості сприймання творів мистецтва школярами.
5. Розвиток естетичного смаку учнів засобами образотворчого мистецтва.
6. Формування національної свідомості школярів у процесі вивчення спадщини українських художників (живопис, графіка, скульптура).
7. Сюжетне малювання на уроках образотворчого мистецтва.
8. Книжкова ілюстрація - композиція за мотивами літературного твору.
9. Конструювання на заняттях образотворчого мистецтва.
10. Ознайомлення дітей з техніками живопису.

11. Ліплення – один із видів образотворчої діяльності.
12. Опанування школярами різноманітних засобів пластичної виразності на уроках ліплення у початковій школі.
13. Використання декоративних технік (колаж, аплікація) на заняттях з образотворчого мистецтва.
14. Основи художнього виховання учнів початкової школи в процесі вивчення найпоширеніших видів декоративно-прикладного мистецтва.
15. Декоративний розпис та його місце в системі уроків образотворчого мистецтва в початковій школі.
16. Розвиток творчої уяви на уроках образотворчого мистецтва.
17. Формування образно-асоціативного мислення на уроках образотворчого мистецтва.
18. Історія розвитку та становлення методики викладання образотворчого мистецтва.
19. Портрет в експозиції Національного художнього музею України та ознайомлення з ним школярів.
20. Пейзаж у збірці Київського музею російського мистецтва та ознайомлення з ним школярів.
21. Пам'ятки архітектури в музеї народної архітектури та побуту в Пирогові та ознайомлення з ними школярів.
22. Використання графічних технік на заняттях образотворчого мистецтва.
23. Ознайомлення з видами декоративно-прикладного мистецтва на уроках образотворчого мистецтва.
24. Дизайн – мистецтво оформлення оточуючого середовища людини та ознайомлення з ним на уроках образотворчого мистецтва.
25. Розвиток здатності до сприймання, розуміння і створення художніх образів школярами на уроках візуального мистецтва.
26. Опанування школярами особливостей художньої мови живопису через твори мистецтва.
27. Розвиток сенсорної, емоційної та інтелектуальної сфер особистості молодших школярів на уроках візуального мистецтва у початковій школі.
28. Розширення асоціативних уявлень, збагачення суб'єктивного світовідчуття учнів у комплексній творчій позашкільній діяльності.
29. Розвиток композиційних навичок при виконанні площинних композицій учнями початкової школи.

**Орієнтовна тематика реферативних досліджень з навчальної дисципліни
«Методика навчання образотворчому мистецтву» для IV курсу**

1. Розвиток здатності до сприймання, розуміння і створення художніх образів

молодшими школярами на уроках візуального мистецтва.

2. Розвиток уміння молодших школярів виражати свої емоції та естетичні переживання мовою візуального мистецтва.
3. Засоби активізації навчально-творчої діяльності на уроках на уроках візуального мистецтва у початковій школі.
4. Стимулювання художньо-образного мислення учнів при зображенні пейзажу на уроках візуального мистецтва у початковій школі.
5. Виховання елементарних світоглядних уявлень та ціннісних орієнтацій молодших школярів при ознайомленні з творами мистецтва.
6. Формування уявлень про неперервність розвитку мистецтва в процесі ознайомлення з мистецькою спадщиною на уроках візуального мистецтва та в позаурочній діяльності.
7. Розвиток у школярів особистісно-ціннісного ставлення до творів мистецтва у процесі ознайомлення з українським національним образотворчим мистецтвом.
8. Формування уміння школярів розглядати художній образ як основу образотворчого мистецтва.
9. Опанування молодшими школярами особливостей художньої мови живопису через твори мистецтва.
10. Розвиток сенсорної, емоційної та інтелектуальної сфер особистості молодших школярів на уроках візуального мистецтва у початковій школі.
11. збагачення суб'єктивного світовідчуття учнів учнями початкової школи у комплексній творчій позашкільній діяльності.
12. Виховання потреби у художньо-творчій самореалізації учнів початкової школи на уроках візуального мистецтва та в позаурочній діяльності.
13. Формування у учнів початкової школи художнього світогляду шляхом аналізу і оцінки емоційно-образного та естетичного змісту мистецьких творів.
14. Естетичне виховання учнів початкової школи засобами образотворчого мистецтва на уроках малювання.
15. Розвиток композиційних навичок при виконанні сюжетних композицій учнями середньої школи.
16. Розвиток здатності молодших школярів сприймати художньо-образне відображення світу у творах мистецтва.
17. Засвоєння учнями початкової школи значення різноманітних засобів виразності у створенні художнього образу
18. Усвідомлення учнями початкової школи самотності та своєрідності українського національного мистецтва у бесідах та позакласних заходах.
19. Розвиток уміння молодших школярів виражати свої емоції та естетичні переживання засобами живопису.

20. Формування уявлень молодших школярів про особливості образної мови різних видів мистецтва.
21. Розуміння учнями початкової школи ролі та місця різних видів мистецтва (візуальне, театр, музика, кіно) у житті людей на уроках візуального мистецтва та у позаурочній діяльності.
22. Усвідомлення учнями ідеї цілісності естетичної культури на уроках візуального мистецтва та у позаурочній діяльності.
23. Вивчення зразків народного мистецтва та розвиток уміння самостійно виконувати творчі роботи учнями початкової школи.
24. Усвідомлення учнями початкової школи взаємозв'язків різних видів мистецтва (візуальне, театр, музика, кіно) на уроках візуального мистецтва та у позаурочній діяльності.
25. Опанування особливостей художньої мови живопису учнями початкової школи та творче вираження особистості.
26. Використання технічних прийомів та емоційного звучання кольорів у роботі фарбами на уроках візуального мистецтва у початковій школі.
27. Використання художніх надбань імпресіонізму при зображенні пейзажу на уроках візуального мистецтва у середній школі.
28. Розширення художньо-естетичного досвіду та виховання ціннісних орієнтацій молодших школярів при ознайомленні з мистецтвом народної іграшки.
29. Опанування засобів виразності та окремих елементів графічної мови.
30. Українське національне образотворче мистецтво у бесідах та позакласних заходах.

12. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «методика викладання образотворчого мистецтва» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове

письмове тестування, звіт, реферат, есе.

- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

13. Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально – методичної карти, де зазначено види й термін контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4 – бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблиці 10.1 та 10.2

Таблиця 10.1

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій	1
2.	Відвідування практичних (семінарських занять)	1
3.	Виконання завдання для самостійної роботи	5
4.	Робота на практичному занятті.	10
5.	Індивідуальна навчально – дослідницька робота (ІНДЗ)	30
6.	Підсумковий модульний контроль	25

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за III курс (V – VI семестри)

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	13
2.	Відвідування практичних занять.	12
3.	Відвідування семінарських занять	9
4.	Виконання завдання для самостійної роботи	60
5.	Робота на практичному занятті.	120
6.	Робота на семінарському занятті	90
7.	Індивідуальна навчально – дослідницька робота (ІНДЗ)	30

8.	Підсумковий модульний контроль	100
	Підсумковий рейтинговий бал	434
	Коефіцієнт Екзамен	7,2 40

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за IV курс (VII семестр)

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	2
2.	Відвідування практичних занять.	3
3.	Відвідування семінарських занять	1
4.	Виконання завдання для самостійної роботи	10
5.	Робота на практичному занятті.	30
6.	Робота на семінарському занятті	10
7.	Індивідуальна навчально – дослідницька робота (ІНДЗ)	30
8.	Підсумковий модульний контроль	25
	Підсумковий рейтинговий бал	111
	Коефіцієнт	11,1

Таблиця 10.2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій;
2. Навчальні посібники;
3. Робоча навчальна програма;
4. Наочні матеріали

15. Рекомендована література

Базова:

1. Державний стандарт початкової загальної освіти - К, 2006
2. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої графії. - К.: Вища школа, 2002. – 190 с.
3. Конопко О.І. Образотворче мистецтво. К.: Київський міський педагогічний коледж, 2005. - 100 с.
4. Кузьминський А.І., Омеляненко. Педагогіка / підручник. – К. : Знання, 2008. – 447 с.
5. Л. М. Любарська, М.І. Резніченко. Образотворче мистецтво.: Підручники для 1- 4 кл. - К.: Форум, 2002 - 2004.
6. Фіцула М. М. Педагогіка \ навч. посібник. – К.: Академвидав, 2007. – 559 с.

Допоміжна:

1. Антонович Є. А., Проців В. І., Свид С. П. Художні техніки в школі. – К.: Освіта, 1997. – 180 с.
2. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты. - М.. Просвещение, 1981. - 240 с
3. Білецький П. О. Мова образотворчих мистецтв. - К. : Радянська школа, 1973. – 190 с.
4. Боголюбов. Скульптура на заняттях в школьному кружку. М.: Просвещение , 1986. – с.194
5. Жолтовський П.М. Художнє життя на Україні в XVI – XVIII ст. – К.: Наукова думка, 1983. – 190 с.

6. Задорожний В.І., Боровиков О.Я. Уроки образотворчого мистецтва. 1 - 3 класи. - К.: Рад. шк., 1972. - 151 с.
7. Зайцев А.С. Наука о цвете и живопись. – М.: Искусство, 1986. – 226 с.
8. Кибрик Е.А. К вопросу о композиции // Вопр. изобразительного искусства. - М.: Сов. художник, 1954. - С. 31-45.
9. Кириченко М. А., Проців В. І. Уроки образотворчого мистецтва в 1-3 кл.- К.: Радянська школа, 1984. – 178 с.
10. Корж О. Образотворче мистецтво. К.: Задруга, 1998. – 82 с.
11. Кулебакин Г.И. Рисунок и основы композиции. – М.: Высшая школа, 1988. – 128 с.
12. Лагутенко О. А. Graphen графіки. Нариси з історії української графіки ХХ століття. – К. Грані-Т, 2007. – 168 с.
13. Логвин Г. Украинское искусство. – М.: Искусство, 1963. – 288 с.
14. Претте М. Творчество и выражение, М.: Советский художник, 1981. – 220 с.
15. Ростовцев Н. Н. История методов обучения рисованию.: в 2 т.- М.: Просвещение, 1982. – т. 2 – 240 с.
16. Художні промисли України. Альбом. – К. : Мистецтво, 1979. – 230 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека імені І.В. Вернадського;
2. <http://www.dnpb.gov.ua/> - Державна науково-педагогічна бібліотека України.
3. <http://lib.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека імені М.П. Драгоманова.

Робоча програма навчальної дисципліни

«Методика навчання образотворчому мистецтву»

Укладач: Попович Катерина Миколаївна, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва та дизайну Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

«Образотворче мистецтво». Програма навчальної дисципліни / Укладач: Попович К.М. – К.: Університетський коледж Київського університету імені Бориса Грінченка, 2014.